

at den ofte, navnlig paa Grund af den lange Afstand og stundom paa Grund af Mangel paa hurtig Expedition, har forholdsviis altfor megen Uleilighed med at faae denne Medicin, medens paa den anden Side deels Manglen paa Concurrence og deels Manglen paa tilbørlig Control ikke giver Garanti for, at den i alle Tilfælde faaer god Medicin for denne hvide Betaling. Det er dernæst min Opfattelse, at Meddelelsen af Apothekerprivilegier, forsaavidt angaaer Eierliste af de nu bestaaende Apotheker, i Reglen foregaaer efter saa forældede Principer, at det i ingen Henseende svarer til de Regler, som vi ellers i andre lignende Forhold følge her i Landet. Af de noget over 100 Apotheker, som vi have her i Landet, er det kun en forholdsviis ringe Deel, som ved Eierliste er bleven besat efter almindelig Concurrence. Privilegiet meddeles i Reglen ved Kjøb; har en Mand den almindelige, lovmæssige Uddannelse, og har han Penge i Lommen, eller kan han arve en rig Fader og træde i hans Sted, kan han faae Privilegiet. Samtidigt med, at dette i mine Dine er en stor Uret imod de pharmaceutiske Candidater, er det dernæst en Uret imod Befolkningen, idet man nemlig derved ofte gaaer Glip af at faae de dygtigste og bedste Kræfter til at staae i Spidsen for et Apothek, hvilket dog vilde have saameget større Betydning under de nuværende Forhold. Vi behandlede igaar en Lov om Sagførernæring, der paa ethvert Punkt vidne om Raagsaand og Raagstvang, men sammenligne vi det med det Forhold, som her omtales, da vil det dog have et betydeligt Fortrin fremfor dette. For at besætte f. Ex. en Plads som Høiesteretsadvocat, fordres der vel en særegen Uddannelse, men der fordres ogsaa en særegen Prøve, og naar en Høiesteretsadvocat har en Søn, der er Jurist, er det dermed ingenlunde givet, at han kan træde ind i hans Plads som Høiesteretsadvocat og skaffe sig den samme Fortjeneste som Faderen; det berøer dog, indenfor de Grændser, der ere afstukne, paa den personlige Dygtighed, hvorvidt han selv kan drive det frem. Bliver der f. Ex. et Professorat ledigt ved Universitetet, er det dog en almindelig Regel, at Alle kunne concurrere om det, for at man derved kan faae de dygtigste

Kræfter frem, og det forekommer mig, at selv om vi skulle beholde Apothekerprivilegiet, maatte man kunne udstrække Bestemmelsen om almindelig Concurrence til ogsaa at gjælde for Privilegiets Meddelelse. Naar altsaa en Apotheker gaaer bort, burde hans Plads udbydes til almindelig Concurrence, og da vilde Dygtigheden og tildeels ogsaa Ancienniteten, forsaavidt man vilde gjøre denne gjældende i dette Forhold, komme i Betragtning ved Erhvervelsen af denne betydelige Rettighed. Det er min Ansættelse, at den pharmaceutiske Candidat, der ved sin theoretiske og praktiske Uddannelse tilfredsstiller det Krav, som Lovgivningen vil stille til ham, bør, naar visse særegne hvide Betingelser ere tilstede — f. Ex. saadanne, som kunne fordres af Hensyn til Folketallet og Afstanden til nærmeste Apothek — have Ret til at anlægge Apothek, og naar dette skeer under en hensigtsmæssig Control, troer jeg, det kan have gavnlige Følger for Sundhedspleien og for Befolkningen i det Hele. Man har henviist til den Control, som nu føres. Jeg har den Formodning, efter de Fortællinger, som jeg har hørt om Visitationens Betydning eller Mangel paa Betydning i en lang Række af Aar, at denne Control efter de Former, hvori den føres, er meget lidet tilfredsstillende. Skal der være Control, vil det ikke være vanstelig at anlægge den efter langt mere betryggende Regler. Skeer dette, ved Siden af, at man havde pharmaceutiske Candidater til Apothekere, og fastholdtes dette som Regel, vilde der vistnok ikke fra nogen Side kunne indvindes Noget imod en betydelig større Frihed i disse Forhold. Jeg skal imidlertid erkende, at der er mange Hensyn, der kræve, at man ikke altfor brat gaaer over til et nyt System i den Retning. Vi have i sin Tid givet Mølleieerne 10 Aars Frist, og det var maaskee lidt nok, og en haard Behandling nok. Jeg indrømmer, at man tillige bør tage et billigt Hensyn til de bestaaende Forhold og derfor i en Række kun forsaavidt gjøre Forandringer, som man burde tage større Hensyn til Befolkningens Onsker omkring i Landet og mildne de Betingelser, under hvilke man hidtil har givet Ret til at anlægge Apotheker, og først efter en længere Aarrække gaae over til mere frie For-